Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Maanantai 20.12.2021 klo 10.00—11.36

Läsnä
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Noora Koponen vihr (4, 5) (3 osittain)
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (3, 4, 5)
varajäsen Paula Werning sd (4, 5) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 230/2021 vp

Toimenpidealoite TPA 5/2021 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 51/2021 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset:

Ed. Juvonen ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että lakiehdotuksen 48 a § saa vastalauseesta ilmenevän muodon. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Reijosen kannattamana ehdotti lakiehdotuksen hylkäämistä. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 5 ensimmäisestä virkkeestä korvataan sanat "esitettyä sääntelyä perusteltuna ja sen" sanalla "esityksen" ja lisätään toiseen virkkeeseen sanat "sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille esitetystä". Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 14 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta huomauttaa, että potilaiden ja asiakkaiden luona käyviltä vierailta ei edellytetä rokotuksia tai negatiivista testitulosta, mikä muodostaa tartuntariskin minimoimisen näkökulmasta merkittävän puutteen ja voi tehdä tyhjäksi henkilöstöön kohdistuvan sääntelyn tavoitteet." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 18 ensimmäiseen virkkeeseen lisätään sanat " ja testaamattoman" ja että kappaleen toisen virkkeen loppuun lisätään lause ", eikä myöskään asiakkaiden ja potilaiden vierailta edellytetä rokotesuojaa tai testausta." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Kappaleen 18 toiseksi viimeisen virkkeen jälkeen lisättiin seuraava virke: "*Valiokunta painottaa, ettei läpäisytartuntojen riskin vuoksi suojavarusteista, hygieniatoimista tai testauksesta oireiden tai altistuksen ilmetessä ole perusteltua tinkiä silloinkaan, kun henkilöstöllä on rokotusten tai sairastetun taudin suoja.*"

Kappaleen 19 loppuun lisättiin seuraavat virkkeet: "*Valiokunta huomauttaa, että hallituksen esityksen mukaisen sääntelyn esitetään olevan voimassa 31.12.2022 asti, kun 58 k § on voimassa vain 30.6.2022 asti. Valiokunta pitää tärkeänä, että lääketieteellisestä syystä rokottamattomalle henkilölle mahdollistetaan maksuton covid-19-testaus koko nyt ehdotetun sääntelyn voimassa oloajan ja edellyttää, että valtioneuvosto arvioidessaan väliaikaisesti voimassa olevan covid-19-taudin torjuntaa koskevan sääntelykokonaisuuden jatkotarpeita varmistaa näiden testien maksuttomuuden*."

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 23 loppuun lisätään seuraavat virkkeet: "Valiokunta korostaa, että tilanteessa, jossa työnantajan tulee lähtökohtaisesti tarjota työntekijälle muuta työtä, ei kyse ole tilanteesta, jossa työnteko estyisi työntekijästä johtuvasta syystä, mikäli tällaista työtä ei tarjota. Kyseessä on tilanne, jossa työsopi-

muslain 5 luvun 2 §:n mukaiset lomauttamisen perusteet täyttyvät, kun työ tai työnantajan edellytykset tarjota työtä ovat vähentyneet tilapäisesti eikä työnantaja voi kohtuudella järjestää työntekijälle muuta sopivaa työtä, ja tällöin työntekijä tulee asianmukaisesti lomauttaa, jolloin hänelle syntyy työsopimuslain mukainen oikeus sosiaaliturvaan. Tältä osin hallituksen esittämä sääntely on ristiriidassa voimassa olevan työsopimuslainsäädännön kanssa." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Lisättiin kappaleen 25 viimeiseen virkkeeseen sanat "*ja mahdollisuuksien mukaan myös apteekkien*".

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 27 toisen virkkeen jälkeen lisätään virke "Valiokunta toteaakin, että lakiesityksessä on ristiriita, sillä työntekijä voi saada covid-19 tartunnan myös hoitamaltaan potilaalta, jolta ei ole otettu covid-19 testiä. Valiokunta korostaa, että pikatestauksen lisääminen voi olla yksi keino ennaltaehkäistä tartuntoja." ja että kappaleen loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta kuitenkin korostaa, että vaikka sosiaali- ja terveysministeriöltä saadun selvityksen mukaan kyseisestä sääntelymallista luovuttiin, säännönmukainen testaaminen voi sinänsä olla asiakkaiden ja potilaiden suojelemiseksi yksi vaihtoehto ja se tulee selvittää uudelleen. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 28 loppua muutetaan ja täydennetään seuraavasti: "Valiokunta kuitenkin painottaa, että covid-19-taudin vakaville seuraamuksille alttiiden sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden ja potilaiden turvaamiseksi ehdotetun 48 a §:n mukaisissa tilanteissa ja tehtävissä työntekijöiden testauksen tulee tapahtua palvelujärjestelmän vastuulla luotettavasti eikä esimerkiksi itse tehtävän kotitestauksen voida katsoa olevan tähän tarkoitukseen yksin riittävää. Valiokunta korostaa, että uudenlaisen testausmallin, kuten kotitestauksen, edistäminen ja sen toimintamallin selvittäminen ja jalkauttaminen yhteiskunnan eri osa-alueille tulee tehdä pikaisesti. Samalla tulee selvittää ja ottaa käyttöön toimivat tietoratkaisut ja yhteistyö yksityisten ja julkisten toimijoiden välille. Pikatestaus tulisi ottaa laajemmin käyttöön myös työpaikoille ja kouluihin." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Kappaleen 29 loppuun lisättiin seuraava virke: "*Lisäksi valiokunta korostaa, että on syytä selvittää, millä kaikilla keinoilla suojainvarusteiden, turvavälin ja hygieniaohjeistusten lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä on mahdollista suojella heidän työssään koronaviruksen eri varianttien aiheuttamilta tartunnoilta.*"

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 32 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta painottaa, että apulaistietosuojavaltuutettu on linjannut, että esitettyä säännöstä olisi arvioitava suhteessa tietosuoja-asetuksen 88 artiklaan ja esityksen mukaisesta sääntelystä olisi notifioitava komissiota artiklan 3 kohdassa todetusti" Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 38 loppuun lisätään seuraava virke: "Valiokunta katsoo, että mahdollinen kirjallinen selvitys tulee toimittaa työterveys-

huollolle, joka on lähtökohtaisesti oikea taho käsittelemään ja tulkitsemaan työntekijöiden terveystietoja." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen 46 toisesta virkkeestä korvataan sana "saattaa" sanoilla "lähes varmasti". Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Ed. Juvonen ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että mietintöluonnokseen lisätään vastalauseesta ilmenevä lausuma. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Juvonen varasi tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä viimeistään tänään 20.12.2021 klo 12.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: Juvonen, Juuso, Reijonen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

5. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen